

служител отговарящ за пожаробезопасността, както и за служителя, който ще извършва огневи работи.

Огневи работи трябва да се извършват само от надежден и квалифициран персонал, който е напълно запознат с произтичащите от това опасности.

Надзираващият служител трябва да информира персонала за конструкцията на обекта и запалимите материали в съседните стаи или райони и за всички други обстоятелства, както и да се увери че са взети подходящи и адекватни мерки за гасене на пожар.

Движимото запалимо имущество, складираните твърди запалими материали и течности, прах или отпадъци трябва да се изнесат от застрашените зони и мястото на работа преди започването на огневите работи.

Трайно закрепени запалими части е необходимо да се защитят надеждно с незапалими покривала, вода, влажни парчета плат или пясък срещу пламъци, искри и малки нагорещени предмети преди започване на огневите работи.

Отвори в стени, тавани, шахти, отвори за тръби и кабели, пролуки и пукнатини трябва да се обезопасят против пожар от съседните помещения преди началото на огневите работи. Застрашените зони в близост трябва да се наблюдават постоянно по отношение на признаци за възникване на пожар или тлеещи части (напр. поради произвеждане на топлина, искри и т.н.).

Запалими покривала, обвивки, изолации и т.н. трябва да се преместят от застрашените зони преди началото на огневите работи.

Резервоари, тръби и канали за запалими твърди материали, течности или газове трябва да се изпразнят, почистят и доколкото е възможно да се запълнят с вода преди започване на огневите работи.

Вода за гасене на пожар и друго подходящо пожарогасително оборудване трябва да се поддържа в готовност и в достатъчни количества на работното място и във всички други изложени на опасност от пожар зони.

Преди започване на огневите работи оборудването, което ще се използва, трябва да бъде проверено относно изправността му. Когато временно се оставят настрана горещи поялници, окисжени, електрожени и горелки, откритият пламък трябва да се наблюдава особено внимателно и непрекъснато.

След завършване на огневите работи, работното място и застрашените зони в близост, които са изложени на опасност трябва да бъдат наблюдавани и проверявани цялостно и постоянно по отношение на поява на пламък, пушек или мирис на огън дори няколко часа след като огневите работи са завършени. Особено внимание трябва да се обръща на зоните със затруднен достъп или видимост. Гасенето дори на най-малкия пожар или място на тлеене е необходимо да се извършва с особено внимание. Като предохранителна мярка, най-близката противопожарна служба трябва да бъде информирана незабавно дори при слаби признаци на огън, пушек или миризма на пушек.

Ако не е осигурена достатъчна защита срещу пожар, огневи работи не трябва да се извършват.

5.2. Строителна противопожарна защита, противопожарно оборудване

Наличните строителни мерки за създаване на противопожарни разделения (брандмауери), като пожароустойчиви строителни елементи, противопожарни пломби и други, не могат да бъдат премествани или да се нарушава тяхната ефективност. Функционирането на строителните мерки за създаване на противопожарни прегради както и друго противопожарно оборудване трябва да се проверява през определени подходящи интервали от време.

Необходимо е да се предприемат подходящи мерки срещу замръзване на спринклерни и други противопожарни инсталации.

5.3. Електростатични заряди

Подходящо заземяване или други ефективни мерки за отвеждане на електростатични заряди трябва да се осигурят за машини и оборудване, при

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

използването на които има вероятност от възникване на статично електричество.

5.4. Пещи и отоплителни системи

Работата с тези системи може да се извършва само от определени лица, които познават инсталациите, както и прилагащите се нормативни разпоредби.

Запалими предмети, запалими твърди материали и течности не трябва да бъдат складирани в близост до пещи, димоотводи, свързващи части или отвори за почистване на комини.

5.5. Противопожарни инсталации и системи

Изискванията на местните разпоредби или технически ръководства за противопожарна защита следва да се спазват стриктно.

5.6. Дейности извършвани от външни лица

Дори когато определени дейности се извършват от външни лица следва да се обезпечи спазването от тяхна страна на изискванията за безопасност. Необходимите проверки следва да се извършват от определените за целта служители на Застрахования.

5.7. Стопанисване, инспектиране, затваряне на предприятието

Вероятността от настъпване и размера на вредите следва да се намалят доколкото е възможно чрез подходящо стопанисване на предприятието.

След завършване на работния ден трябва да се инспектира цялото предприятие от определен за целта служител. Служителят трябва да следи не само за спазване на чистотата и реда, но и за всички останали изисквания за безопасност.

Отводнителните инсталации трябва да се поддържат в изправност, както и да се инсталират предпазни водни клапи в помещения, където съществува риск от наводнение.

Затварянето на предприятие или само на част от него, както и неизползването на сгради за продължително време повишават риска от възникване на застрахователно събитие и застрахователят следва да бъде информиран за тези промени.

5.8. Складиране (съхранение)

Доколкото по-стриктни изисквания за безопасност не са определени в специални договорени условия, се прилагат следните условия за съхранение:

Ако не се прилагат по-строги изисквания, (напр. за спринклери) площта на един блок от складовото пространство не може да надхвърля 200 квадратни метра. Празни пространства трябва да се оставят между отделните блокове за складиране по такъв начин, че в случай на пожар всеки един блок да бъде достъпен за противопожарната служба от всички страни. Пространствата между блоковете за складиране винаги трябва да бъдат празни.

Стоки и материали от рискови класове А, Б и В съгласно Наредба №2 трябва да се съхраняват в складови пространства, с формирани в тях противопожарни отделения.

Не се разрешава употребата на индивидуални отоплителни тела в складове и складовите пространства.

Техническото оборудване в складовите пространства, напр. товарни площадки за електрокари, машините за опаковане с термо-свиваемо фолио и т.н., трябва да бъде разположено така, че в случай на авария или при неправилно функциониране да се предотврати разпространението на събитието (пожар, експлозия) върху намиращите се в близост обекти (поддържане на предпазни празни пространства, използване на противопожарни прегради и т.н.)

Стоки и материални запаси съхранявани в помещения под земната повърхност трябва да се складира най-малко на 12 см от пода на помещението за се избегнат всякакъв вид увреждания предизвикани от влага.

5.9. Технически указания

Превантивна пожарна защита

Освен указаните по-горе правила, всички други изисквания за пожарна безопасност записани в полицата следва да се спазват от Застрахования, както и всички нормативни изисквания за противопожарна и аварийна безопасност поставени от съответните държавни

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

органи, производители, доставчици, надзорници и други подобни.

Нормативните изисквания целящи предотвратяване или ограничаване на загуби, предизвикани от:

- запалими стоки
- взривоопасни материали
- електрически инсталации под високо напрежение

следва да бъдат стриктно спазвани.

5.10. Технически указания

Формулярите за:

- класове на опасни материали и стоки
- разрешения за огневи работи заедно с предпазните мероприятия при тяхното извършване

трябва да се предоставят при поискване от Застрахователя.

5.11. Допълнителни правила за предпазване от изтичане от спринклерна инсталация т. 1.2.3. и изтичане на вода от тръбни инсталации т. 1.2.4.:

Застрахованият е длъжен да поддържа застрахованите обекти, и особено водопреносните тръби, арматури и свързаното с тях оборудване в добро техническо състояние.

Ако помещенията не се обитават от персонала на Застрахования за по-дълъг период от 72 часа, всички водоснабдителни тръби трябва да бъдат затворени и източени и да се предприемат подходящи мерки против замръзване на инсталациите.

Водоснабдителните тръби на противопожарните инсталации (напр. спринклерни системи, водни кранове за противопожарната служба) не трябва да се изключват, като се вземат мерки недопускащи замръзването им.

5.12. Допълнителни правила за предпазване от буря/градушка т.1.2.5.

Застрахованият трябва да положи грижи за поддържане на застрахованото имущество в добро състояние и особено на покрива.

5.13. Допълнителни правила за предпазване от кражба чрез взлом т. 1.2.10.

Дори когато застрахованите помещения се напускат от всички служители за много кратък период от време, Застрахованият е длъжен:

винаги да държи врати, прозорци и други отвори на застрахованите помещения заключени;

да заключва надлежно хранилищата;

да прилага изцяло всички договорени мерки за сигурност;

стенни сейфове трябва да бъдат вградени в съответствие с нормативните изисквания (100 мм. бетонна стена, бетон В400).

След работното време маркировъчните касови апарати трябва да бъдат оставени незаклучени и отворени.

Ако имущество е застраховано като имущество намиращо се в постоянно обитавани сгради, те не могат да се оставят необитаеми за повече от 40 дни в годината.

6. Задължения на Застрахования при възникване на щета

6.1. Задължение за намаляване размера на щетата

При възникване на щета или при вече настъпила щета, застрахованият е длъжен да вземе всички разумни и целесъобразни мерки за спасяване, предотвратяване, ограничаване и/или намаляване на щетите на застрахованото имущество, както и за обезпечаване на правата си срещу трети лица.

При загуба на спестовни книжки и ценни книжа, трябва незабавно да се блокират изплащания по тях и възможно най-бързо да се заведе съдебна процедура по обявяването им за невалидни.

6.2. Задължение за уведомяване при щета

За всяка щета Застрахованият трябва незабавно да уведоми застрахователя, но не по-късно от 7 (седем) дни след настъпване на застрахователното събитие, както и съответните органи на властта, когато такова уведомление се изисква. При застраховка срещу рисковете от кражба чрез взлом или грабеж, срокът за уведомяване е 24 (двадесет и четири) часа от узнаването, като спрямо застрахователя този срок тече само през

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

работни дни..

6.3. Задължение за разясняване на щетите

Застрахователят или негов представител извършва оглед и описва щетите на имуществото в присъствие на застрахования или негов представител. При необходимост всяка от страните може да привлече експерт – вещо лице. Страните могат да се договорят за едно общо вещо лице. При несъгласие на двете вещи лица по констатациите от огледа страните привличат трето вещо лице.

Всяка страна заплаща разноските на своето вещо лице и половината от разноските за третото вещо лице. Ако вещото лице е общо, застрахователят поема изцяло разноските му.

Застрахованият е длъжен да съдейства на застрахователя или на неговия представител за установяване причината и размера на щетите преди отстраняването им, както и при поискване от негова страна да му представи съответните документи.

Застрахованият или негов представител не могат да предприемат действия по отстраняване на щети по увреденото имущество без съгласието на застрахователя, освен ако последният вече е установил събитието и размера на щетите или ако такава промяна не се извършва с цел ограничаване размера на загубата или е необходима от гледна точка на обществен интерес.

Застрахователят има право да участва в спасяването на увреденото имущество, като посочва необходимите мерки за това, води преговори и/или сключва споразумения от името на застрахования във връзка с претенции на трети лица, като води по тези претенции съдебни или други дела.

6.4. Неспазване на задълженията

Ако Застрахованият умишлено или поради груба небрежност не изпълни предходните задължения, и ако това бъде счетено от Застрахователя за съществено, то Застрахователят ще има право да намали значително размера на иначе дължимото застрахователно обезщетение, или изцяло да се освободи от задължението да обезщети Застрахования.

7. Застрахователни стойности

7.1 Специални договорености за застрахователни стойности:

7.1.1. Следното може да бъде договорено като застрахователна стойност за сгради:

7.1.1.1. Възстановителна стойност
Възстановителната стойност на сграда включва разходите за построяване на сграда от същия тип и качество като нова, включително и разходите за проектиране и планиране, по цени които са обичайни за съответния район.

7.1.1.2. Действителна стойност
Действителната стойност на сграда се определя като от възстановителната стойност се приспадне съответното морално и техническо изхабяване.

7.1.1.3. Пазарна стойност

Пазарната стойност на сграда е достижимата продажна цена на същата, без да се взема предвид стойността на земята, върху която сградата е построена.

7.1.2. Следното може да бъде договорено като застрахователна сума за машини и съоръжения, както и за лично имущество на работници:

7.1.2.1. Възстановителна стойност –
Възстановителната стойност е цената, за която може да се произведе в ново състояние имущество от същия вид и качество като застрахованото .

7.1.2.2. Действителна стойност

Действителната стойност се определя като от възстановителната стойност се приспадне съответното морално и техническо изхабяване.

7.1.2.3. Пазарна стойност

Пазарната цена е достижимата продажна цена на имуществото.

7.1.2.4. Предвидимо нарастване и инвестиционно покритие за сгради и/или машини и съоръжения

Направените от Застрахования през срока на застраховката инвестиции в застрахованата компания, ремонти, подценяване на застраховано имущество, както и сгради и техническо и търговско оборудване на компанията, , които не са включени в застрахователната сума

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

поради невнимание също се считат за застраховани без заплащане на допълнителна застрахователна премия до 10% от застрахователната сума или до договорения лимит за съответната група имущества, което от двете е по-малко.

7.1.2.5. Регулиране на стойността на застрахователната сума за застраховани сгради и/или машини и съоръжения.

Застрахователните суми на застрахованите сгради и машини и съоръжения се увеличават или намаляват ежегодно на датата на подновяване на застраховката с процент, който съответствува на промените в разходите за изграждане или закупуване на застрахованите имущества от датата когато е направено последното регулиране на застрахователната сума (индекс).

Премията се увеличава или намалява в същото съотношение в каквото се увеличава или намалява застрахователната сума.

Лимитирано обезщетение в случай на подзастраховане е възможно само в случай на щета, доколкото

по време на договарянето на клаузата за регулиране на стойността, застрахователните суми или базата за изчисляване на премията не са съответствували на действителната стойност на застрахованите обекти или

застрахователните суми или базата за изчисляване на премията са се променили по искане на Застрахования, след като вече е било договорено клаузата за регулиране на стойността да не съответства на действителната стойност на застрахованите обекти или

увеличаването на стойността в резултат на промени на застрахованите обекти (разширения и реконструкции, инвестиции и.т.н.) не е било отразено чрез съответното увеличаване на застрахователната сума или базата за изчисляване на премията.

Ако съществуват няколко полици покриващи един и същи интерес /двойно застраховане/, лимитираното обезщетение в случай на подзастраховане се отнася само за тази част от щетата,

която съответствува на съотношението между застрахователната сума в момента на договарянето на клаузата за регулиране на стойността към застрахователната стойност в същия момент.

Лимитът на обезщетение е равен на застрахователната сума на имуществото, отчитайки процентното изменение (индекса) към датата на настъпване на щетата.

Клаузата за регулиране на стойността може да се прекрати самостоятелно, без прекратяване на останалите клаузи по договора, ежегодно на датата на подновяването му от всяка една от страните чрез препоръчано писмо с три месечно предизвестие .

7.1.3. За застрахователна стойност на стоки и материални запаси се считат разходите за възстановяване или замяна с имущество от същия вид и качество.

В случай че продажбената цена за стоки и материални запаси е по-ниска от разходите за възстановяване или замяна, то за застрахователна стойност се счита продажбената цена.

Загубите се оценяват на база стойността на стоките като се приспада остатъчната им стойност, имайки се предвид следното:

Вреди на стоки

- придобити от Застрахования с цел продажба се оценяват на база какво би струвало да се заменят с нови от същия вид и качество към датата на настъпване на застрахователното събитие. Ако стойността на стоките е намаляла преди настъпването на застрахователното събитие поради невъзможност да се продадат или поради други обстоятелства, това трябва да се отчете при определяне на застрахователното обезщетение;
- произведени или в процес на производство от Застрахования се обезщетяват на база разходите за производство – разходи за материали, суровини, труд, административни и производствени разходи – към датата на настъпване на събитието, но не повече от продажната цена
- които са продадени и са готови за

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

доставка се оценяват до размера, в който доставката не може да бъде запълнена с други стоки на уговорената цена по договор, като се приспаднат спестените разходи.

7.1.4. Застрахователната стойност на

пари и парични активи е тяхната номинална стойност

спестовни книжки е сумата на депозита

ценни книжа с официален курс – е последна официална котировка,

други ценни книжа – пазарната цена.

7.1.5. За застрахователна стойност на информационни носители, заедно със съхраняваните на тях програми и данни, средства за възпроизвеждане, документи, мостри, прототипи и други подобни се считат разходите за замяна или възстановяване.

7.1.6. За застрахователна стойност на регистрираните сухопътни, плавателни и въздухоплавателни средства, както и други, неупоменати в т. 7.1.2. до 7.1.5. движими имуществва се счита пазарната им стойност.

7.2. Общи разпоредби относно застрахователната стойност

7.2.1. Независимо от разпоредбите на т. 7.1.1. до 7.1.6. за застрахователна стойност се счита пазарната стойност:

7.2.1.1. за имущество с историческа стойност, произведения на изкуството, при които стареенето по принцип не води до обезценяване;

7.2.1.2. за движимо имущество, което в рамките на извършваната професионална дейност бива отдавано под наем, например книги, видеокасети, машини и уреди за наемане.

7.2.1.3. Лична сантиментална стойност не се взема предвид при установяването на застрахователната стойност.

8. Застрахователна премия

Застрахователната премия се определя от застрахователя.

Дължимата еднократна или първа разсрочена вноска от застрахователната премия се заплаща в срока, посочен в застрахователната полица. Ако

дължимата застрахователна премия не е платена в указания срок и не е договорено отсрочено плащане, застраховката става невалидна и се прекратява автоматично от началото си. При неплащане на вноската от разсрочената застрахователна премия застрахователят може да намали застрахователната сума, да измени застрахователния договор или да го прекрати. В застрахователната полица застрахователят посочва изрично кое от правата си по предходното изречение ще упражни след изтичането на 15 (петнадесет) дни от датата на падежа на разсрочената вноска.

9. Застрахователно обезщетение

9.1. За сгради, машини и съоръжения както и лични вещи на служителите:

9.1.1. Ако застраховката е договорена на възстановителна стойност,

9.1.1.1. при разрушаване или пълна загуба обезщетението се базира на застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие;

9.1.1.2. при частично увреждане се обезщетяват необходимите разходи за ремонт към момента на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната стойност, непосредствено преди настъпване на събитието.

9.1.1.3. Ако действителната стойност на увреденото имущество към момента настъпване на събитието е била по-малко от 40% от възстановителната му стойност, Застрахователят ще обезщети застрахования само до размера на действителната стойност на увреденото имущество.

В случай, че сградите са използвани от Застрахования и се поддържат постоянно, както и в случай, че машините и оборудването са в постоянна употреба и участват постоянно в производствения процес, се договаря че действителната стойност е най-малко 40% от възстановителната стойност. Поради тази причина определянето на обезщетение се извършва на база на възстановителната стойност при положение, че застрахователната сума съответства на

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

възстановителната стойност на увреденото имущество.

Ремонтът или подмяната на увредените машини и оборудване може да се извърши с машини и оборудване от същия вид и качество, отговарящи на последното развитие на технологиите, дори и ако това води до увеличаване на капацитета на производство. Предварителното условие е че първоначалната употреба или очакваният резултат следва да не се променят.

Застрахователното обезщетение е ограничено до застрахователната стойност на увредените обекти.

9.1.1.4. Лични вещи на служители се обезщетяват след като бъдат изчерпани всички останали полици покриващи същия интерес.

9.1.1.5. Ако увреденото имущество е загубило трайно своята стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие, застрахователят ще обезщети въпросното имущество по неговата пазарна стойност.

Сграда се обезценява трайно ако е предвидена за разрушаване или е станала неизползваема изцяло или по нейното предназначение.

Машини и оборудване се обезценяват трайно ако, са изтеглени от употреба или не са годни повече за употреба по тяхното предназначение.

9.1.2. Ако застраховката е договорена на **действителна стойност**.

9.1.2.1. при разрушаване или пълна загуба Застрахователят обезщетява застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие;

9.1.2.2. при частично увреждане Застрахователят обезщетява необходимите разходи за ремонт към момента на настъпване на събитието, намалени с пропорцията между действителната стойност на увреденото имущество и неговата възстановителната стойност, но не повече от застрахователната стойност, непосредствено преди настъпване на събитието.

9.1.2.3. Ако увреденото имущество трайно е

загубило своята стойност непосредствено преди настъпване на събитието, максималния размер на обезщетение не може да надхвърли пазарната стойност на имуществото.

9.1.3. Ако застраховката е договорена на **пазарна стойност**

9.1.3.1. при разрушаване или пълна загуба Застрахователят обезщетява застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие;

9.1.3.2. при частично увреждане на застрахованото имущество Застрахователят обезщетява необходимите разходи за ремонт към датата на настъпване на застрахователното събитие, намалени със съотношението между пазарната стойност на увреденото имущество и неговата възстановителната стойност, но най-много до застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на събитието.

9.1.4. Ако застраховката е с уговорка срещу "първи риск".

При разрушаване или пълна загуба Застрахователят обезщетява застрахователната стойност и съответните разходи до договорения лимит.

9.2. **За стоки и материални запаси**

9.2.1. При разрушаване или пълна загуба Застрахователят обезщетява застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие;

9.2.2. при частично увреждане застрахователят обезщетява необходимите разходи за ремонт към момента на настъпване на събитието, но не повече от застрахователната стойност, непосредствено преди настъпване на събитието.

9.2.3. Ако достижимата продажна цена след приспадане на спестените разходи преди настъпване на събитието е била по-ниска от разходите за подмяна или възстановяване, то застрахователят ще изплати максимум тази по-ниска стойност.

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

- 9.3. За пари и парични активи и други подобни, застрахователят обезщетява разходите за възстановяването им, но не повече от застрахователната стойност непосредствено преди събитието.
- 9.4. За носители на информация и др. подобни, застрахователят обезщетява разходите за подмяна или възстановяването на информацията, ако това стане в рамките на две години от настъпване на застрахователното събитие, в противен случай на обезщетяване подлежат само материалните носители.
- 9.5. За превозни средства и други движими имущества
- 9.5.1. В случай на унищожаване или пълна загуба застрахователят обезщетява застрахователната стойност, непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие.
- 9.5.2. В случай на частично увреждане застрахователят обезщетява необходимите разходи за ремонт към момента на възникване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на събитието.
- 9.6. **Застрахованите разходи** застрахователят обезщетява действително възникналите разходи до договорения лимит.
- 9.7. **Общи договорености относно застрахователното обезщетение.**
- 9.7.1. Ако застрахователната стойност на имуществото се е увеличила спрямо неговата застрахователна стойност непосредствено преди застрахователното събитие поради извършването на ремонти, обезщетението за ремонтните разходи се намалява със стойността на увеличението.
- 9.7.2. Стойността на остатъците и вторичните суровини се приспадат от обезщетението; нормативните изисквания и ограничения по отношение на замяната и възстановяването не се вземат под внимание при оценката на остатъците и вторичните суровини.

Следната клауза се прилага по отношение на остатъчната стойност на сгради:

При възникване на застрахователно събитие, остатъчната стойност не се взема под внимание при изчисляването на обезщетението за сгради, ако тя не е по висока от 10% от стойността на съответното обезщетение и останките не могат да бъдат използвани при възстановяването. Частичното използване на останките от сградата при възстановяване или с друга търговска цел следва да се приспадне от размера на застрахователното обезщетение

9.7.3. За изчезнали и възвърнати по-късно имущества следното следва да се счита за договорено:

9.7.3.1. Застрахованият е длъжен да си вземе обратно тези имущества, доколкото това е целесъобразно.

9.7.3.2. Ако имущества са възвърнати след като е изплатено обезщетение, Застрахованият трябва да върне изплатеното му обезщетение, като се приспадне загубата на стойност (ако има такава). Ако не е целесъобразно възвръщането на имуществото да се вземе обратно от Застрахования, същото трябва да се прехвърли като собственост на Застрахователя.

9.7.4. **В случай че индивидуални (единични) предмети са взаимно свързани помежду си**, не се взема под внимание евентуалното обезценяване на неувредени отделни предмети поради увреждането, разрушаването или изгубването на другите предмети.

Ако е упоменато в полицата важи следното:

Еднородно множество от предмети

Ако съществува еднородно множество от предмети, които са засегнати от застрахователно събитие, тогава не само действително увредените имущества, но и частите които не са годни за употреба от Застрахования се обезщетяват до договорения лимит.

9.7.5. Не се дължи застрахователно обезщетение при незначителни промени на застрахованите имущества, които не намаляват тяхната стойност при употреба (функционалност).

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

10. Подзастраховане

Обезщетението съгласно т. 11 се намалява пропорционално в случай на подзастраховане; това правило не се прилага, ако застрахователно покритие е с уговорка срещу "първи риск".

Изравняване на застрахователната сума

При условие че застрахователните суми на отделни позиции надхвърлят съответните възстановителни стойности, сумите в повече се разпределят между тези позиции, за които след разпределение за предвидимото нарастване се окаже, че съществува подзастраховане, или за които застрахователната сума не е достатъчна поради извършени разходи за предотвратяване или намаляване на вредите.

Съществено за разпределянето е съотношението на сумите, с които застрахователните стойности на отделните позиции надвишават застрахователните суми, без оглед на това, кои позиции са засегнати от застрахователното събитие.

В случай на договорена клауза за регулиране на стойностите по позиции, първоначалната застрахователна сума плюс регулирането на стойността следва се счита за застрахователна сума.

От изравняването на застрахователните суми се изключват застрахователни суми, които са договорени на първи риск", както и стоки/материални запаси, ако е договорена клауза за периодичното им деклариране.

Ако са договорени отделни застрахователни суми за различни адреси на застрахованите имуществата, тогава изравняване на застрахователните суми трябва да се прилага само между имуществата, разположени на един и същ адрес.

11. Лимити на обезщетение; Самоучастия

- 11.1. Ако е договорен лимит на обезщетение или годишен лимит, този лимит се отнася за обезщетението, включващо и плащане за разходите, независимо от договореното в т. 9.

- 11.2. Обезщетението във връзка с т. 9. се намалява за всяка щета с договореното самоучастие (след прилагане на подзастраховане, ако има такова).

- 11.3. Всички застрахователни събития които възникват от една и съща причина в рамките на 72 часа се считат за едно събитие във връзка с т. 11.1. и 11.2., с изключение на риска покачване нивото на водата на водни басейни, при което едно събитие се определя от началото на покачване на водното равнище, надвишавайки значително обичайното ниво, до спадането му до обичайното ниво.

12. Плащане на застрахователно обезщетение; възстановяване; замяна

- 12.1. Първоначално Застрахованият има право да бъде обезщетен за:

12.1.1. Сгради:

- 12.1.1.1. При пълна загуба – до действителната стойност, но не повече от пазарната стойност.

12.1.2. Машины и съоръжения:

- 12.1.2.1. В случай на пълна загуба – до действителната стойност, но не повече от пазарната стойност;

- 12.1.2.2. В случай на частично увреждане – до действителната стойност на увреденото имущество.

- 12.1.3. Действителната стойност на щетата се отнася към възстановителната стойност на щетата, както действителната стойност на имуществото се отнася към възстановителната стойност.

- 12.1.4. Пазарната стойност на щетата се отнася към възстановителната стойност на щетата, както пазарната стойност на имуществото се отнася към възстановителната стойност.

- 12.2. Застрахованият има право да получи плащане за частта, надхвърляща обезщетението съгласно т. 12.1. само до размера на възстановителната стойност, ако са изпълнени следните условия:

- 12.2.1. Застрахованият докаже, че обезщетението ще бъде използвано изцяло за възстановяване или замяна.

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

Имуществата, които са били произведени, закупени или поръчани непосредствено преди възникване на застрахователното събитие или са били в процес на произвеждане не се считат за възстановени или заменени.

12.2.2. Ако след възникване на щета застраховано имущество се възстановява на друг адрес в страната, обезщетението се изчислява, както ако имуществото се възстановява на адреса на застраховката в съответствие с условията по полицата (на база на възстановителните разходи или разходи за замяна – възстановителна стойност) и дори ако възстановеното имущество изпълнява и други цели освен предишните, но за същия предмет на дейност.

12.2.3. Възстановените или заменени стоки трябва да служат за същите оперативни цели или да имат същото приложение.

12.2.4. Възстановяването или замяната трябва да бъдат предприети в рамките на 3 години от възникване на застрахователното събитие. Срока за възстановяване се приема за спазен, ако в рамките на този срок се възложат обвързващи поръчки за възстановяване, респ. замяна.

12.2.5. Договаря се, че две седмици след получаване на уведомлението за настъпила щета, Застрахованият може да поиска от Застрахователя първо частично плащане по щетата, което се изплаща след като се вземат предвид следните обстоятелства:

Ако все още не е представено експертно становище, Застрахователят може да се споразумее с вещото лице по отношение на съответното плащане към Застрахования.

Дори в случай, че задължението за изплащане на обезщетение от страна на Застрахователя не е напълно изяснено, ако Застрахованият предостави подходящи гаранции се извършва частично плащане с изискване за пълно връщане на сумата от Застрахования ако се установи, че Застрахователят е свободен от задължение за изплащане на обезщетение.

Гореспоменатите споразумения подлежат на одобрение от (ипотечните) кредитори

за изплащане на обезщетението на Застрахования.

12.3. Ликвидиране на щети при съвместно съществуване на застраховка "Авария на машини" и застраховка "Пожар".

Ако съвместно съществуват застраховка "Авария на машини" и застраховка "Пожар" и в случай, че не е ясно дали и в какъв размер щетата е покрита по условията на една от двете застраховки, Застрахователят издал застраховката "Авария на машини", както и Застрахователят издал застраховката "Пожар" имат право да изискат размера на щетата по застраховка "Авария на машини" и на щетата по застраховка "Пожар" да бъдат оценени от независим експерт. Тази оценка е обвързваща ако не бъде доказано, че се различава значително от действителните факти. Разходите за експертната оценка се поемат от двамата застрахователи пропорционално на техните дялове от обезщетението.

Един месец след уведомлението за настъпване на щетата Застрахованият може да изиска минимално според случая първо частично плащане. Ако в рамките на този един месец все още не е установено доколко щетата се счита като щета по застраховка "Пожар" или като щета по застраховка "Авария на машини", то всеки застраховател трябва участва в частичното плащане с половината от сумата.

13. Вещи лица и експертизи

За целите на експеризите на вещите лица се договаря следното:

13.1. Заклученията на вещите лица трябва да съдържат в себе си застрахователната стойност на засегнатите имущества непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие, както и стойностите на остатъците.

13.2. При поискване на една от двете страни следва да се изготви и оценка за застрахователните стойности на застрахованите имущества, които не са засегнати от застрахователното събитие.

13.3. Определяне на вещи лица

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

Застрахователят не може да назначава вещи лица, които са преки конкуренти на Застрахования или имат търговски взаимоотношения с него, както и лица, които са служители в конкурентна фирма или търговски партньор, или са в подобно отношение с него.

Същото се отнася и за назначаването на арбитър.

14. Регрес; Застрахователна сума след възникване на щета

- 14.1. Ако щетата е причинена от трети лица, застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу тях до размера на платеното обезщетение и направените за неговото определяне разноси.
- 14.2. Отказът на застрахования от правата му срещу трети лица няма сила спрямо застрахователя за и при упражняване на неговите регресни права.
- 14.3. Застрахователната сума (но не годишните лимити на обезщетяване), остава не променена след изплащането на застрахователно обезщетение.

Информацията е заличена съгласно чл.2
и чл.4 от ЗЗЛД

Част Б. Застраховка Прекъсване на дейността

1. Застрахована дейност

Застрахованата дейност е обичайната стопанска дейност, извършвана от Застрахования на адреса на застраховката (застрахованите помещения).

2. Предмет на застраховката

Ако дейността на Застрахования бъде прекъсната или нарушена в резултат на настъпила имуществена вреда, причинена от покрит риск съгласно Част "А" от настоящите Общи условия, Застрахователят ще обезщети загубите на Застрахования произтичащи от прекъсването или нарушаването на стопанската му дейност.

3. Застраховани опасности /рискове/

Обхватът на покритието, изключенията, другите правила и задължения, касаещи посочените по-долу рискове, се прилагат съгласно Част А: Имуществено застраховане.

3.1. Пожар (Покритие Flexa)

Разширения на покритието - ако са договорени и посочени в полицата:

Непряко попадение на мълния

Това разширение на застраховката покрива загубите до договорения лимит на база "първи риск", като се прилага договореното самоучастие.

Експлозия, предизвикана от експлозиви

Изтичане на разтопен материал /метал/

1. Покритието се прилага за вреди на застрахованото имущество, възникнали от случайно и непредвидимо изтичане на горещ разтопен материал от съдове или тръби без наличие на пожар.

Не са застраховани:

1.1. вреди във вътрешността на съда и вреди на мястото на изтичане;

1.2. вреди по самия разтопен материал.

2. Ако дейността бъде прекъсната

поради имуществени вреди, описани в параграф 1, Застрахователят няма да обезщети загубата, възникнала поради прекъсването, необходимо за поправяне на вредите, описани в точка 1.1.

3. Не се обезщетяват разходи за нагряване, подгряване, поддържане на равномерна температура и други подобни разходи.

Кабелни линии и седалкови лифтове:
Вреди по кабела от удар на мълния

Вреди от пожар по инсталации за сушене и нагорещаване

Инсталации за опушване

Радиоактивни изотопи

Покритието се прилага за прекъсване на дейността вследствие на имуществени вреди в съответствие с точка 4, които са причинени от застрахована загуба на застрахованото имущество в застрахованите помещения от радиоактивни изотопи..

Допълнителни рискове, които се покриват, в случай че са изрично упоменати в застрахователната полица.

3.2. Наименовани рискове /опасности/

3.2.1. Граждански безредици, злоумишлени действия, стачка, лок-аут /недопускане на работници до работните им места/.

3.2.2. Удар от превозно средство, пушек, свръхзвукова ударна вълна

3.2.3. Изтичане от спринклерна инсталация

3.2.4. Изтичане на вода от тръбни инсталации

3.2.5. Буря, градушка

3.2.6. Натиск от сняг, срутване на скални маси, свличане на земни маси

3.2.7. Наводнение, покачване на нивото на водата на естествени водни басейни

3.2.8. Земетресение

3.2.9. Счупване на стъкло

3.2.10. Кражба чрез взлом, вкл. вандализъм и грабеж

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

3.3. Ненаименовани опасности (Всички рискове)

4. Имуществени вреди

4.1. Имуществените вреди касаят вреди на имущество, обслужващо дейността на Застрахования, ако

4.1.1. вредите са причинени от прякото въздействие на застрахована опасност /риск/ и следва да се обезщетяват в съответствие с Точка 3 (застрахователно събитие);

4.1.2. вредите са неизбежен резултат от застрахователно събитие, с изключение на загубите по Точка 3.3 Ненаименовани рискове /опасности/;

4.1.3. вредите са в резултат на изчезване на имущество при възникване на застрахователно събитие, с изключение на загуби по точка 3.2.1 (злоумишлени действия) и точка 3.3 Ненаименовани рискове /опасности/;

4.1.4. Вреди на имущество, което не е застраховано по Част А Точка 1.1 до 1.3, не се считат за имуществени вреди, дори ако такова имущество обслужва застрахованата дейност.

5. Териториални граници

5.1. Загубата трябва да е възникнала на адреса на застраховката посочен в полицата, с изключение на предвиденото по точки 5.2 до 5.4.

5.2. Отговорност при прекъсване на дейността в друго предприятие или част от предприятие

Резултатът от прекъсване на дейността в предприятие или част от предприятие на същия собственик намиращи се на други обекти или части от обекти, в същите или различни помещения, които са посочени в полицата като адрес на застрахованото имущество, също се покрива, в случай че риска предизвикващ прекъсване на дейността е покрит по сключената полицата.

5.3. Новопридобити обекти

Новопридобити обекти в страната се считат за застраховани до размера на договорения лимит без да е необходимо специално уведомление.

При подновяване на застраховката на Застрахователя трябва да се предостави актуален списък с адресите на застрахованото имущество и да бъде информиран за всички промени в изискванията за застраховка. Изчисляване или преизчисляване на премията се извършват при подновяването на полицата.

5.4. Имуществени вреди извън адреса на застраховката

Прекъсване или нарушаване на дейността в резултат от имуществени вреди на застраховано имущество, временно намиращо се извън застрахованите помещения с цел поддръжка или ремонт.

Това правило се прилага в съответствие с Раздел А, Точка 4.2.

6. Прекъсване на дейността

6.1. За прекъсване на дейността се счита пълно или частично прекъсване или нарушаване на застрахованата дейност след възникване на имуществени вреди по застрахованото имущество.

6.2. Прекъсването на дейността започва с възникването на имуществените вреди и приключва, когато загубата от прекъсването (загуба на печалба) спре да нараства, но най-късно до момента на изтичане на периода на обезщетяване.

6.3. Взаимозависимост

Покрива се загуба на печалба в резултат на прекъсване на дейността или нарушаване на друга от дейностите на същия собственик (взаимозависимост), независимо дали загубите от прекъсването са възникнали на същия или на различни обекти, в случай че те са посочени като застраховани обекти в полицата и ако загубата е причинена от покрит риск.

7. Загуба на печалба

7.1. Съгласно условията на застраховката за прекъсване на дейността, загубата на печалба се определя като разлика между приходите от дейността и променливите разходи на застрахованата дейност.

7.2. Договаря се, че за приходи от дейността се считат:

- Приходи от продажби;

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

- Промени в наличността на собствена незавършена и завършена продукция;
  - Включване в счетоводния баланс на услуги за собствено ползване;
  - Разни приходи от дейността след намаляването им с отстъпки и други намаления на приходите;
- 7.3. Променливи (незастраховани) разходи са тези, които вече не се извършват или са намалени по време на прекъсването на дейността.
- Критериите за оценка на променливостта са поддържане на работата или готовността за работа.
- Променливите разходи включват амортизация на износващи се части на съоръженията, които не се използват по време на прекъсването на дейността.
- Разходите за персонал не се считат за променливи разходи.
- 7.4. При определяне загубата на печалба следните пера (приходи или разходи) не се вземат под внимание:
- приходи и разходи, които не са пряко свързани с застрахованата дейност (напр. финансови приходи, извънредна печалба, приходи или разходи, които нямат общо с дейността или са извън периода на обезщетяване).
8. **Застрахователна сума, период на обезщетяване, лимит на отговорност**
- 8.1. Застрахователната сума е стойността на загубената печалба, която Застрахованият би спечелил без прекъсване на дейността през следващите 12 месеца, след възникване на материалните вреди.
- 8.2. В случай, че складирана готова продукция на производствено предприятие е претърпяла загуба в резултат на покрит риск (Точка 4), обезщетява се печалбата, която би била спечелена след договорения период на обезщетение, като тази сума следва да бъде застрахована и записана отделно в полицата.
- 8.3. Периодът на обезщетение започва от момента на възникване на материалните вреди и продължава 12 месеца.
- 8.4. Могат да се договорят и различни периоди на обезщетение, но не и при сезонните

дейности. Лимитът на обезщетение се отнася към застрахователната сума така, както периодът на обезщетение се отнася към 12-месечния период.

8.5. Възстановяване на премията и предвидимо нарастване

Застрахователят гарантира на Застрахования:

възстановяване до 33,33% от авансово платената годишна премия, в случай че застрахователната сума е била по-ниска от изчислената сума за предходния застрахователен период, и

допълнително нарастване до 20% от застрахователната сума, в случай че застрахователната сума е била по-висока от изчислената сума за предходния застрахователен период; премията за използваната част от нарастването се начислява впоследствие.

Застрахованият следва да обяви на Застрахователя застрахователната сума (загубата на печалба по Точка 7) за срока на полицата в рамките на шест месеца след изтичане на съответния период.

Ако обявената сума е по-ниска от застрахователната сума, максималната пропорционална премия която се възстановява е 33,33% от авансово платената годишна премия.

Ако обявената сума е по-висока от застрахователната сума, се начислява допълнително пропорционално по-високата премия, но най-много до 20% от авансово платената годишна премия.

В случай на прекратяване на застрахователния договор, пропорционалната премия се възстановява само, ако експерт счетоводител потвърди, че обявената сума съответства на действителната застрахователна сума за съответния период от полицата.

В случай, че Застрахованият не обяви на Застрахователя действителната застрахователна сума, въпреки че Застрахователят го е уведомил писмено за това му задължение, Застрахователят има право да начисли цялата 20%-ова допълнителна премия незабавно след изтичане на 6-месечния срок.

Ако в случай на загуба обявената сума за предишната застрахователна година се окаже по-ниска от застрахователната сума за същата година, обезщетението определено според условията, се намалява в съответствие със съотношението на обявената сума към действителната застрахователна сума, но най-много до застрахователната сума плюс 20% нарастване от предходната застрахователна година.

Това намаляване на обезщетението според условията се прилага, независимо от евентуално намаление, поради съществуващо подзастраховане съгласно Точка 13.

В случай, че е застрахован повече от един обект, горните правила се прилагат за всеки отделен обект.

9. Застрахователна премия

Прилагат се разпоредбите от Част А, т.8.

10. Задължения на Застрахования преди възникване на застрахователно събитие

В допълнение към задълженията по Част А, Точка 5, Застрахованият е длъжен:

да води надлежно счетоводните си книги, да изготвя баланси и сметки показващи печалба и загуба и да пази тези документи за текущата година, както и за предходните три години;

да съхранява информационните носители, счетоводните книги, документацията и други подобни без опасност от повреждане, унищожаване или изгубване;

да изготвя резервни копия на компютърните данни и програми на разумни интервали и да ги съхранява извън помещенията (където се извършва застрахованата дейност).

Неизпълнението на горните задължения може да послужи на Застрахователя като основание за отпадане на задължението му да изплати обезщетение, в съответствие с правните разпоредби.

11. Задължения на Застрахования в случай на щета

В допълнение към задълженията по Част А, Точка 6, се прилага следното:

11.1. Задължение за намаляване на загубите

В случай на имуществени вреди, които могат да доведат или са довели до прекъсване на дейността, Застрахованият е длъжен да предотврати или намали загубите доколкото е възможно.

Застрахованият трябва да поиска инструкции от Застрахователя и да действа според тях.

11.2. Задължение за уведомяване при настъпване на вреди

Всички имуществени вреди, които могат да доведат до прекъсване на дейността, следва да се съобщават на застрахователя незабавно.

11.3. Задължение да се обяснят вредите

Застрахователят и експертното му лице имат право да проучат причината, обхвата, продължителността на прекъсването на дейността, както и размера на загубената печалба и застрахователното обезщетение.

12. Прекъсване на дейността, обезщетяване

12.1.1. В случай на прекъсване на дейността, загубата представлява действително претърпяната загуба на печалба, намалена със спестените застраховани разходи, и увеличена с направените разходи за намаляване на загубата.

12.1.2. При изчисляване на загубата на печалба се вземат предвид всички обстоятелства, които биха повлияли на дейността, ако не беше възникнало прекъсването, напр. технически и икономически обстоятелства или планирани промени в застрахованата дейност, пазарната ситуация, последици от природни бедствия, стачки, лок-аут, бойкот, фалит или компенсация на Застрахования.

12.1.3. Съответната амортизация (Точка 7.3) на увреденото имущество за времето на прекъсване на дейността се счита за спестени застраховани разходи.

12.1.4. Застрахователят не дължи обезщетение за вреди настъпили вследствие на прекъсване на дейността, довели до неизпълнение на търговски договори, други договорни, трудови и/или

облигационни правоотношения на застрахования, в това число задължения за плащане на компенсация, неустойки, лихви и съдебни разноски за установяване на някой от посочените юридически факти.

- 12.1.5. Застрахователят не дължи обезщетение за санкции и/или глаби, наложени от административно наказателни или контролиращи държавни органи.

12.2. Обезщетение

- 12.2.1. Застрахователят обезщетява:

загуба на печалба, възникнала по време на периода на обезщетяване, но най-много до застрахователната сума.

Това ограничение не се прилага, ако и доколкото надвишаващата сума е в резултат на инструкции от Застрахователя.

- 12.2.2. Договаря се, че ако дейността бъде възстановена или подновена на друго място в страната, размерът на обезщетението се ограничава до същата сума, както в случай че възстановяването или подновяването е извършено на същото място и в същия обхват, като се вземе предвид договорения период на обезщетение. Размерът на обезщетението се намалява с разходите, преустановени вследствие на преместването.

- 12.2.3. Застрахователят няма да изплаща обезщетение, ако загубата на печалба е нараснала поради:

- 12.2.3.1. извънредни събития по време на прекъсване на дейността или продължителни обстоятелства (не е извънредно събитие, ако възобновяването се забави поради обичаен за съответната дейност дълъг срок на доставка на машини, оборудване или суровини, унищожени или загубени в резултат на застраховани имуществени вреди, ако срокът на доставка е обичаен по пазарните стандарти);

- 12.2.3.2. промени на съоръженията или иновации в застрахованата дейност, извършени по време на възстановяване на материалните вреди;

- 12.2.3.3. ограничения, наложени от властите и засягащи възстановяването или самата

дейност, освен ако съответните закони или разпоредби са влезли в сила, но не са били приложени от властите преди възникване на застрахователното събитие и засягат имущество, обслужващо дейността;

Лимитът на обезщетение се прилага в съответствие с т. 12.2.1.

- 12.2.3.4. необичайни забавяния при възстановяването на материалните вреди, напр. вследствие на неясноти около собствеността на имуществото или лизинговите схеми, процедури по наследяване, съдебни дела или др. подобни;

- 12.2.3.5. поради това, че Застрахованият не е започнал възстановяване на материалните вреди навреме или не е имал достатъчно финансови средства за тази цел;

- 12.2.3.6. безполезността на отделни неповредени предмети вследствие на унищожаването или загубата на свързани индивидуални предмети.

13. Застраховани разходи за минимизиране на загубите

- 13.1. Разходи за минимизиране на вредите са разходите, извършени от Застрахования за предприетите мерки за предотвратяване или минимизиране на загубата на печалба

- 13.1.1. доколкото такива мерки намаляват загубата на печалба, или

- 13.1.2. доколкото Застрахованият може да е счел тези мерки за необходими, но не е могъл да поиска предварителното одобрение от Застрахователя поради тяхната спешност. В такъв случай Застрахователят трябва да бъде незабавно уведомен за предприетите мерки.

- 13.2. Мерки за предотвратяване и минимизиране на загубата на печалба могат да бъдат напр. осигуряване на резервни, аварийни или лизингови съоръжения, възстановяващи загубената печалба в разумен срок чрез подобрена ефективност на дейността след края на периода на прекъсването на дейността.

- 13.3. Разходите не се считат за разходи за минимизиране на вредите, ако:

13.3.1. Застрахованият извлича печалба от съответните мерки след преустановяване на прекъсването на дейността;

13.3.2. се постига незастрахована печалба.

14. Подзастраховане

Обезщетението съгласно Точка 12 се намалява пропорционално в случай на подзастраховане.

15. Лимит на обезщетение; самоучастие

15.1. Ако са договорени лимит на обезщетение или годишен лимит на обезщетение, то те се прилагат като лимит при изплащане на обезщетението.

15.2. Сумата на обезщетението, определена съгласно Точка 12 се намалява с договореното самоучастие за всяка щета (след прилагане на клаузата за подзастраховане).

15.3. Всички събития, възникнали вследствие на една и съща причина в рамките на 72 часа, се считат за едно събитие в съответствие с 15.1. и 15.2., с изключение на покачване нивото на водата на естествени водни басейни, при което едно събитие се определя от началото на покачване на водното равнище, надвишавайки значително обичайното ниво, до спадането му до обичайното ниво

16. Изплащане на застрахователно обезщетение

15.1. Ако размерът на обезщетение може да бъде изчислен за изминалото време в двуседмичен срок от началото на прекъсването на дейността и за всеки следващ месец, Застрахованият има право да бъде обезщетен за тези суми. Тези плащания се приспадат от общата сума на застрахователното обезщетение.

15.2. Застрахователят има право да изисква всеки месец доказателства за размера на действително претърпяната загуба на печалба.

15.3. Ако все още не е било представено експертно мнение до този момент, Застрахователят се договаря с експерта относно адекватно авансово плащане.

Дори в случай на непълно изясняване по отношение на задължението на Застрахователя да изплати обезщетение

се извършва плащане без да е в ущърб на Застрахования и с изискване за възстановяване в пълен размер от Застрахования, в случай че Застрахователят бъде свободен от неговото задължение да обезщети загуба ако Застрахованият даде подходящите гаранции.

17. Експертизи и вещи лица

Договаря за следното относно оценката на загубата на печалба от вещи лица:

17.1. експертизата трябва да съдържа най-малко следната информация:

17.1.1. застрахователната сума,

17.1.2. обхвата и продължителността на прекъсването на дейността,

17.1.3. размера на загубата на печалба за периода на обезщетението.

17.2. Страните ангажирани в оценяването на загубата, също както и Застрахователят са задължени да запазят конфиденциалност относно разкритата информация.

17.3. Избор на вещи лица (експерти)

Застрахователят не може да назначава вещи лица, които са конкуренти на Застрахования или имат търговски взаимоотношения с него, както и лица, които са служители в негови конкурентни фирми или делови партньори, или са в подобно отношение с него.

Същото се отнася и за назначаването на арбитър.

18. Застрахователна сума и лимит на обезщетение след настъпване на загуба

Застрахователната сума и лимита на обезщетение за едно събитие (но не и годишния лимит) не се променят след изплащането на обезщетение.

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

Част В. Общи договорености

Клауза за изключване на тероризъм

Независимо от други разпоредби с различно съдържание в настоящата застраховка или в добавъци към нея се договаря, че настоящата застраховка изключва загуби, имуществени вреди по недвижимо и движимо имущество, разноски или разходи независимо от тяхното естество, предизвикани пряко или косвено от терористичен акт независимо от това, че друга причина или събитие може едновременно или в друга последователност да допринесе за загубата.

За целите на настоящата клауза, без изброяването да е изчерпателно, "терористичен акт" означава действие, придружено с използването на сила или насилие и/или заплахата за използването им или подготовка на такъв акт, извършено от лица или група от лица, действащи самостоятелно или от името на или във връзка с организация или правителство,

което е извършено

- за да заплаши или да повлияе де юре или де факто на правителство, държава, населението или части от него, или
- да повлияе на икономиката частично или изцяло или,
- във връзка с политически, социални, религиозни, идеологически или подобни цели.

Настоящата клауза също така изключва загуби, имуществени вреди по недвижимо и движимо имущество, разноски или разходи независимо от тяхното естество, причинени пряко или косвено от действия, предприети за контрол, превенция, потушаване на терористичен акт или свързани по друг начин с терористичен акт.

Изключват се и вреди, загуби, разноски или разходи причинени пряко или косвено от биологическо или химическо замърсяване.

Замърсяване е заразяването, отравянето, възпрепятстването и/или ограничаването в използването на имущество поради въздействието на химически и/или биологически вещества.

В случай, че части от настоящото изключение бъдат отменени или обявени за юридически невалидни, останалите му части остават в сила.

Клауза за изключване на Мрежи за пренос и разпределение на електричество и информация

Настоящата клауза изключва всякакви загуби произтичащи от всички надземни мрежи за пренос и разпределение на електричество и информация, включително жици, кабели, стълбове, пилони, знамена, кули, други поддържащи структури и оборудване от всякакъв вид, които спадат към такива инсталации от всякакъв вид, за целите на пренос и разпределение на електрическа енергия, телефонни или телеграфни сигнали, и всички аудио или зрителни комуникационни сигнали.

Това изключение се прилага за всички съоръжения, освен за тези намиращи се на или до 150 метра от застрахован обект.

Това изключение се отнася за загуби от материални вреди по съоръженията и от прекъсване на дейността, последващи загуби и/или други косвени загуби, свързани с мрежи за пренос и разпределение на електричество и информация.

Клауза за информационни технологии

Настоящата клауза изключва унищожаване, повреждане, загуба или изменение на данни, програми или софтуер, както и прекъсване на поток от данни или неправилно функциониране на хардуер, софтуер или интегрирани чипове, освен ако такава вреда е резултат от застрахована имуществена щета. Не се предоставя покритие за загуби от прекъсване на дейността вследствие на гореизброените вреди. За целта на настоящата клауза унищожаване, повреждане, загуба или изменение на данни, програми или софтуер, както и прекъсване на поток от данни или неправилно функциониране на хардуер, софтуер или интегрирани чипове, не се счита за застрахована имуществена вреда. Настоящото изключение се прилага независимо от други условия, посочени в полицата.

Уведомления от страна на Застрахования във връзка със застраховките срещу пожар или прекъсване на дейността

Ако полиците за пожар и прекъсване на дейността са издадени от един и същ застраховател или водещият застраховател е един и същ, уведомленията касаещи рисковата ситуация при сключване на договора или промени в рисковата ситуация след сключването му се отнасят и за двете застраховки.

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

Временни отклонения от правилата за безопасност

Доколкото се налагат от сериозни технически обстоятелства и се прилагат с възможно най-голяма грижа, временни отклонения от правилата за безопасност и от вътрешните правила на компанията в хода на работите по строителство/реконструкция и ремонт в застрахованите помещения не се считат за нарушение на задължението на Застрахования да спазва правилата за безопасност, като същевременно не се считат за нарушение на задължението на Застрахования да уведомява Застрахователя за повишаване на риска.

Не се считат за временни отклоненията, продължаващи по-дълго от 4 месеца.

Това не се отнася за огневи работи, независимо дали се извършват от собствения персонал или от друга фирма.

По време на огневите работи, независимо от това дали се извършват от собствения персонал или от друга фирма, установените правила следва да се спазват при всички обстоятелства. Застрахованият носи пълна отговорност за спазването на правилата.

Това не се прилага спрямо договори, свързани със съществуващи противопожарни и пожаро-известителни системи, но и в този случай Застрахованият носи пълна отговорност.

В случай че правилата за безопасност бъдат нарушени от изпълнителя без знанието и против волята на Застрахования, такова нарушение няма да се счита за проява на небрежност.

Клауза относно Водещия застраховател

Водещият застраховател по полицата или неговият клон посочен в полицата имат право да получават уведомленията и писмата за намеренията на Застрахования от името на всички участващи застрахователи.

Администриране на съзастрахователен договор

Доколкото един и същи договор се отнася за участващите съзастрахователи, се договоря следното:

- 1) Застрахованият юридически ще предявява искове само срещу водещия Застраховател и неговия дял.
- 2) Участващите съзастрахователи ще признават влезли в сила съдебни решения срещу водещия застраховател, както и изпълнението им след съдебния процес между водещия

Застраховател и Застрахования, като обвързващи и за тях. По същия начин Застрахованият ще признава съдебните решения по съдебни дела срещу водещия застраховател като задължително прилагащи се и между него и останалите съзастрахователи.

Прекратяване на застраховката

Застраховката може да бъде прекратена предсрочно от всяка от страните чрез изпращане на 15-дневно писмено предизвестие, считано от деня на получаването му или автоматично при отпадане на застрахователния интерес..

При предсрочно прекратяване на застраховка, по която не са изплащани и не се дължат обезщетения:

- от застрахователя, той връща на застрахования застрахователна премия, изчислена пропорционално на времето от прекратяване на застраховката до изтичането на срока й;
- от застрахования, той има право на връщане на застрахователна премия след приспадане на дължимата премия за времето от началото на застраховката до прекратяването й, изчислена по краткосрочната тарифа на застрахователя.

Месеци	до 3	4	5	6	7	над 7
% от год. премия	50	60	70	80	90	100

При предсрочно прекратяване на застраховка, по която са изплатени или предстои да се изплатят обезщетения, частта от премията за неизтеклия застрахователен период не се връща, а неиздължената премия за срока до датата на прекратяване е дължима и се удържа от обезщетението.

Застрахователят има право да прекрати застраховката при неспазване на предписания отправени от него или от компетентни органи към Застрахования за предотвратяване или намаляване на вреди, в случай че не е настъпило застрахователно събитие. При настъпване на застрахователно събитие вследствие на неизпълнение на задължения на Застрахования да спазва предписания на Застрахователя или на компетентните органи, Застрахователят може да намали застрахователното обезщетение или да откаже плащането му.

Прехвърляне на застрахованото имущество

При прехвърляне на собствеността на имуществото по желание на новия собственик и със съгласие на стария собственик и на застрахователя, застраховката може да бъде прехвърлена на новия собственик до изтичане на

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД

срока ѝ при условия и за застрахована сума, договорена между новия собственик и застрахователя. Съгласието на стария собственик се предполага, ако е предал оригинала на застрахователната полица на новия собственик. Прехвърлянето на застраховката се оформя с издаване на добавък към застрахователната полица на новия собственик въз основа на предложение от него;

Ако в срок до 15 (петнадесет) дни от прехвърлянето на собствеността на застрахованото имущество, включително при наследяване, новият собственик не подаде предложението по предходната точка, застраховката се прекратява към 24 часа на датата на изтичане на този срок;

Ако застрахованият или новият собственик не се е съгласил застраховката да бъде прехвърлена, тя се прекратява, считано от датата на прехвърлянето на собствеността на имуществото. В този случай застрахователят дължи връщане на премия след приспадане на дължимата премия за времето от началото на застраховката до прекратяването ѝ, изчислена по краткосрочната тарифа на застрахователя.

Тези Общи условия са приети от УС на ЗК Уника АД на 27.06.2011 г.

Информацията е заличена съгласно чл.2 и чл.4 от ЗЗЛД